

Voorzitter, collega's, college, aanwezigen en kijkers,

Op 25 september jl zond het college een persbericht uit over de begroting die ons nu is voorgelegd. Positief ondanks een sterke stijging van de kosten. Die positiviteit wordt natuurlijk voor een heel groot gedeelte veroorzaakt, omdat we een voordeelgemeente zijn als het gaat om het gemeentefonds. En onze inwoners hebben trouwens ook een positieve begroting verdiend. Wij houden echter nog wel een slag om de arm. Ook 2023 kende een positieve begroting maar valt uiteindelijk wel negatief uit.

Deze begroting maakt het mogelijk om keuzes te maken. U doet dat door o.a. in de begroting diverse investeringen op te nemen, waar wij voor een groot deel ook achter staan. Dat geldt wat ons betreft echter niet voor het aanleggen van een beachveld en een pumptrack. Wij denken dat wij al zoveel sportvoorzieningen hebben dat andere gemeenten daar jaloers op kunnen zijn. Normaliter zouden wij een amendement voorleggen om beide voorzieningen te schrappen uit de begroting. Maar wij houden ons aan een eerder genomen besluit om dit te laten lopen via de coördinatie op Den Dries. Wel zullen wij samen met VOTE een amendement indienen om het bedrag voor beide voorzieningen pas vrij te geven als een afzonderlijk agendavoorstel wordt voorgelegd en de meerderheid haalt.

Een positieve begroting houdt voor ons ook in dat we kijken naar de lasten voor de burgers. U stelt voor om de OZB met 1,5% te verhogen. Gezien de lokale lasten die jaren achtereen door inwoners zijn gedragen, willen we voor 2024 de OZB bevriezen op het huidige niveau. Daartoe dienen we samen met de VVD en VL een amendement in. Voor ons past dat ook in eerdere initiatieven om lasten te verlichten. Zie bv de teruggave voor de afvalstoffenheffing.

Dan een amendement dat gaat over de bandbreedte die we voor de komende jaren hebben begroot. Er zit – ook na de begrotingswijziging a.d.h.v. de septembercirculaire – een enorm verschil tussen de bandbreedten van 2025 en 2026. Natuurlijk gaat er financieel nog veel gebeuren, maar er komen in 2026 nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. En we weten allemaal dat dan vaak al vroeg in het jaar Sinterklaas zijn intrede doet. Hoe weten we niet, maar toch weet hij in ons dorp dan al vroeg te strooien. En geen pepernoten. Ten behoeve van stemmenwinst zie je in een laatste jaar van een raadsperiode vaak dat fracties wat makkelijker geld willen uitgeven. Om dat iets te temperen willen wij de bandbreedte van 2025 deels afkomen ten behoeve van de bandbreedte van 2026. Zo houden we mogelijk in beide jaren middelen om wensen in te vullen.

Samen voor Valkenswaard zou Samen voor Valkenswaard niet zijn als ik niets zou zeggen over het project Dommelland. Diverse keren per jaar kom ik daarop terug. En nog altijd zijn wij een partij die heel positief is over de doelstellingen van het project. Maar we zijn zelden positief als het gaat om de manier en vooral de daadkracht van de uitvoering.

U geeft nu aan dat Valkenswaard samen met andere gemeenten en organisaties vanaf maart 2024 concrete projecten gaat invullen. Zo lezen wij bv over de recreatieve parkeerplaats aan de zuidzijde van de Malpie, de aanrijroute van het Dommelpad en het gebied rond Venbergen. Op zich begrijpen wij dat daar verbeterpunten in zitten, maar hoe verhouden deze projecten zich met het grote geheel in Dommelland. Wij vragen ons af op basis waarvan u denkt in maart te kunnen starten, want de aanvraag voor een Europese subsidie – waar dit in staat – is nog pas op 4 oktober jl verzonden. Het geld moet hier nog worden vrijgegeven en diverse procedurele stappen moeten nog gezet worden. Maar laten we positief zijn en hopen dat dit lukt om volgens planning klaar te zijn.

Van de andere kant is er héél lang niets gedaan met de rapportage van LDP uit Londen, waardoor kostbare tijd is verloren. Er is nu pas een samenvatting opgesteld. Maar wat nu college? Wat gaat u nu verder doen met de aanbevelingen uit het rapport? In de begroting vinden we daar niets over terug. Ik vergelijk dit graag met een project dat loopt in de gemeente Meppel (iets groter dan Valkenswaard). De projecten van Valkenswaard en Meppel zijn beide vanuit een visie begonnen. Maar wij hadden geen goed team binnen de Valkenswaardse gemeente om het LDP-rapport te beoordelen, laat staan dat we een goed team konden of kunnen vormen om de aanbevelingen naar een uitvoerbaar plan te tillen, terwijl we wél die kennis binnen handbereik hebben. Meppel heeft dat wel goed opgepikt. Heel voortvarend werd daar samen met de provincie een zwaar team gevormd, externe toppers met Paul van Joolingen en Puy du Fou binnengehaald en zelfs een eerste MER-procedure binnen een half jaar doorlopen. Samen met Vote dienen we een motie in om nou eindelijk eens garen op de klos te krijgen.

Wij dienen samen met de collega's van de VVD een amendement in om toeristenbelasting in te voeren ingaande 1 januari 2025. De argumenten daarvoor alsmede onderbouwende gegevens en een getoetste verordening zijn aan het amendement toegevoegd. Wij zijn van mening dat niet alleen onze inwoners moeten bijdragen aan zaken die ook voor toeristen zijn bestemd. Wij geloven niet in alle eerdere negatieve geluiden over het wegblijven van mensen voor een paar euro's. Mensen komen naar een aantrekkelijke gemeente die genoeg te bieden heeft. Wel vinden wij dat het college heel snel moet kijken naar mogelijke initiatieven dan wel daaraan moet meewerken om tot meer hotelovernachtingen en kwalitatieve recreatieterreinen te komen.

Dan graag een opmerking over de leges. Die zijn gezamenlijk ver van 100% kostendekkend. Wij begrijpen dat het college niet meer leges kan heffen als het gaat om tarieven die landelijk zijn vastgesteld. Maar dat geldt niet voor de onderwerpen die vallen onder de Omgevingswet. Daar zijn nog zaken te verbeteren. Als je kijkt naar onze eerdere wensen of stappen inzake afvalstoffenheffing en OZB dan kan van ons niet gezegd worden dat wij op zoek zijn naar hogere lasten voor onze inwoners. Dat houdt dus ook in dat als een particulier, een bedrijf of een organisatie iets voor zichzelf wil, wij van mening zijn dat de ambtelijke kosten niet bij de inwoners gelegd moeten worden. Alles in één keer rechtekken gaat niet. Tijdig te komen met een amendement om bedragen in de Legesverordening aan te passen, lukte ons ook niet. Maar wel dienen wij met VL een motie in om het college te vragen om bij de begroting voor 2025-2028 te komen met een voorstel

om met hogere tarieven te proberen de kostendekkendheid van de twee legesposten “Voorfase” en “Overige Activiteiten” vallend onder “2. Omgevingswet” naar minimaal 70% te brengen.

In 2022 hebben wij kunnen regelen dat in de begroting een bedrag werd opgenomen voor kleine wensen uit de wijk. Enkele zaken zijn ambtelijk op basis van dit budget opgepakt. De meeste zaken echter zijn naar aanleiding van een bericht van ons op Facebook door mensen bij ons gemeld. Daarna hebben wij de initiatiefnemers geholpen met een voorbeeldbrief om uitvoering van hun wens aan te vragen. Ons blijkt dat maar weinig mensen weten dat zij een aanvraag kunnen indienen om iets in hun straat of wijk gerealiseerd te krijgen. Daarom komen wij samen met VL met een motie met het verzoek aan het college om heel snel goede publicatie te regelen om onze inwoners en de wijkcommissies te informeren over de mogelijkheden tot betaling voor kleine wensen uit de wijk.

Samen met de PvdA dienen we een amendement in gericht op wijziging van de begroting inzake het taalgebruik. Wij realiseren ons dat aanpassing van de communicatie veel werk is, wat niet alleen veel tijd kost maar ook inleving en bereidheid. Ook hier zouden onze inwoners en vooral inwoners uit de doelgroepen betrokken kunnen en moeten worden. Laat deze mensen de teksten meeschrijven. Vorm samen met hen een klankbordgroep.

Samen voor Valkenswaard is een partij die veel hecht aan afvalscheiding, duurzaamheid en waterstof. Wij hopen echter dat er meer vaart gaat komen in uitvoeringszaken. We willen graag de nek uitsteken zoals bv eerder met laadpalen gecombineerd met zonnepanelen op een parkeerterrein in het centrum. En nu dat niet lijkt te gaan, zijn wij van mening dat wethouder Pijnenburg zich in de regio maar vooral bij grote bedrijven in Valkenswaard zoals MCB, VDL, Hermes en de grote speler op de Europese markt Autobedrijf De Mossel, moet inzetten om te zien wat zij samen met ons op dit terrein kunnen doen. Er valt hier nog veel te winnen. Maak van Valkenswaard een waterstofgemeente. Onze steun daarvoor heeft u al heel lang.

Voorzitter, ik weet dat wij veel onderwerpen uit de begroting met rust hebben gelaten. Je kunt wel overal wat van vinden, maar dat wil niet zeggen dat je overal wat van moet zeggen. Voor ons is het van belang dat wij een aantal zaken geregeld krijgen die wij – hoe klein ook t.o.v. een begroting van boven de 100 miljoen – georganiseerd en geregeld willen zien.

Dank u wel.